

درسنامه آموزشی قانون مدیریت خدمات کشوری

تهیه و تنظیم:

اداره کل توسعه منابع انسانی بنیاد شهید و امور ایثارگران

اداره آموزش کارکنان

فصل اول: تعاریف

قانون مدیریت خدمات کشوری مشتمل بر ۱۲۸ ماده و ۱۰۶ تبصره در جلسه مورخ هشتم مهر ماه ۱۳۸۶ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی طبق اصل هشتاد و پنجم ۸۵ قانون اساسی تصویب گردید و پس از موافقت مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت پنج سال، در تاریخ ۱۳۸۶/۷/۱۸ به تأیید شورای نگهبان رسید و در تاریخ ۸۶/۷/۲۵ جهت اجرا طی نامه‌ای از سوی رئیس مجلس به دولت ابلاغ گردید.

قانون مدیریت خدمات کشوری

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- وزارتخانه: واحد سازمانی مشخصی است که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت را بر عهده دارد و به موجب قانون، ایجاد شده یا می‌شود و توسط وزیر اداره می‌گردد.

ماده ۲- مؤسسه دولتی: واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می‌باشد انجام می‌دهد.

کلیه سازمان‌هایی که در قانون اساسی نام برده شده است در حکم مؤسسه دولتی شناخته می‌شود.

ماده ۳- مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده‌دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.

ماده ۴- شرکت دولتی: بنگاه اقتصادی است که به موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی‌های دولت به موجب سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی (ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری جزو وظایف دولت محسوب می‌گردد) ایجاد و بیش از پنجاه درصد سرمایه و سهام آن متعلق به دولت می‌باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه‌گذاری وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی منفرداً یا مشترکاً ایجاد شده مادام که بیش از پنجاه درصد سهام آن منفرداً یا مشترکاً متعلق به واحدهای سازمانی فوق‌الذکر باشد شرکت دولتی است.

تبصره ۱- تشکیل شرکت‌های دولتی تحت هر یک از عناوین فوق‌الذکر صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است همچنین تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی ممنوع است.

تبصره ۲- شرکت‌هایی که به حکم قانون یا دادگاه صالح ملی، مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده یا می‌شوند شرکت دولتی تلقی می‌گردند.

تبصره ۳- احکام «شرکت‌های دولتی» که در این قانون ذکر شده بر کلیه شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۵- دستگاه اجرایی: کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.

ماده ۶ - پست سازمانی : عبارت است از جایگاهی که در ساختار سازمانی دستگاه‌های اجرایی برای انجام وظایف و مسئولیت‌های مشخص پیش‌بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می‌شود. پست‌های ثابت صرفاً برای مشاغل حاکمیتی که جنبه استمرار دارد ایجاد خواهد شد.

ماده ۷- کارمند دستگاه اجرایی: فردی است که بر اساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار در یک دستگاه اجرایی به خدمت پذیرفته می‌شود.

ماده ۸- امور حاکمیتی: آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره‌مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی‌شود.
از قبیل:

الف- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی.

ب- برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد.

ج- ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم.

د- فراهم نمودن زمینه‌ها و مزیت‌های لازم برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری

ه- قانونگذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی.

و- حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی

ز- ترویج اخلاق، فرهنگ و مبانی اسلامی و صیانت از هویت ایرانی، اسلامی

ح- اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی

ط- حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی

ی- تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت کشور

ک- ارتقای بهداشت و آموزش عمومی، کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها و آفت‌های واگیر، مقابله و کاهش اثرات حوادث طبیعی و بحران‌های عمومی

ل- انجام بخشی از امور مندرج در مواد ۹، ۱۰ و ۱۱ این قانون (نظیر موارد مذکور در اصول بیست و نهم و سی-ام قانون اساسی) توسط بخش خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران امکان پذیر نمی‌باشد.

م- سایر موارد -با رعایت سیاست‌های کلی مصوب مقام معظم رهبری- به موجب قانون اساسی در قوانین عادی جزء این امور قرار می‌گیرد.

ماده ۹- امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی: آن دسته از وظایفی است که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد می‌گردد؛ از قبیل آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای، علوم و تحقیقات، درمان، توانبخشی، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات عمومی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات اسلامی.

ماده ۱۰- امور زیربنایی: آن دسته از طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای است که موجب تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و تولیدی کشور می‌گردد از قبیل: طرح‌های آب و خاک و شبکه‌های انرژی، ارتباطات و راه.

ماده ۱۱- امور اقتصادی: آن دسته از اموری است که دولت، متصدی اداره و بهره برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می-کند از قبیل: تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل و نقل، بازرگانی، مسکن و بهره-برداری از طرح-های مندرج در ماده ۱۰ این قانون.

ماده ۱۲- سازمان: منظور از سازمان در این قانون سازمان مدیریت و برنامه-ریزی کشور می-باشد.

در قانون مدیریت خدمات کشوری دامنه شمول و نحوه محاسبه حقوق ثابت و غیر ثابت به طور کامل مشخص شده است.

سوابق پژوهشی و آموزشی

امتیاز مکتسبه	نحوه ارزیابی	حداکثر امتیاز	نوع فعالیت		
			رتبه	مقطع	
	رتبه تحصیلی مندرج در کارنامه تحصیلی داوطلب/ گواهی معتبر از دانشگاه	۱	رتبه ۱	رتبه مقطعی میان دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی	برگزیدگان علمی دانشجویی
			رتبه ۲		
			رتبه ۳		
	براساس ارائه گواهی معتبر کسب رتبه از برگزارکننده المپیاد دانشجویی	۲/۵	رتبه ۱	برگزیدگان المپیادهای علمی دانشجویی	
			رتبه ۲		
			رتبه ۳		
	هر مقاله چاپ شده ۱.۵ امتیاز	۳	نشریات داخلی معتبر علمی-پژوهشی	مقالات علمی-پژوهشی	مقالات
	هر مقاله چاپ شده ۲ امتیاز	۴	نشریات خارجی معتبر علمی-پژوهشی*		
	هر مقاله چاپ شده ۱ امتیاز	۲	مقالات علمی-ترویجی		
	هر مقاله چاپ شده ۰/۵ امتیاز	۱	مقالات چاپ شده در کنفرانس‌ها و همایش‌های معتبر ملی نمایه شده در (ISC و یا CIVILICA) و همایش‌های بین‌المللی**		
	هر کتاب تألیفی ۲ امتیاز	۴	کتاب تألیفی		
	هر ترجمه کتاب ۱/۲۵ امتیاز	۲/۵	ترجمه کتاب		کتاب
	الف) کسب مقام در المپیادهای علمی، جشنواره‌های معتبر علمی (خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) 0.75 امتیاز. ب) جشنواره‌های فناوری، هنری، فرهنگی و ادبی، دینی، رسانه، کودکان و نوجوانان، زنان، دولت و نهادها، سینمایی) ۰/۲۵ امتیاز.	۱	کسب مقام در المپیادهای علمی، جشنواره‌های معتبر علمی (خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) و فناوری، هنری، فرهنگی و ادبی، دینی، رسانه، کودکان و نوجوانان، زنان، دولت و نهادها، سینمایی)		کسب مقام در جشنواره‌های علمی و یا هنری
	طبق جدول شماره (۱)	۵	IELTS		مدرک زبان معتبر*
			TOFEL (IBT, PBT, CBT)		
			TOLIMO		
			MSRT		
جمع امتیاز = ۲۶					
امضا			نام و نام خانوادگی بررسی کننده مدارک		

قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و قوانین و مقررات مرتبط

فصل اول - کلیات

ماده ۱- تعاریف

الف - ایثارگر در این قانون به کسی اطلاق می‌گردد که برای استقرار و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع از کیان نظام جمهوری اسلامی ایران و استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمنان داخلی و خارجی انجام وظیفه نموده و شهید، مفقودالثر، جانباز، اسیر، آزاده و رزمنده شناخته شود.

تبصره - احراز مصادیق ایثارگری و تشخیص از کارافتادگی مشمولان این قانون در چهارچوب قوانین نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - شهید و مفقودالثر: به کسی اطلاق می‌شود که جان خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار نثار نموده و یا در این رابطه مفقودالثر شناخته شود.

ج - جانباز: به کسی اطلاق می‌شود که سلامتی خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار از دست داده و به اختلالات و نقصهای جسمی یا روانی دچار شود.

د - اسیر: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور گرفتار آمده و هویت و وضعیت وی مورد تأیید مراجع صلاحیتدار قرار گیرد.

ه - آزاده: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور اسیر شده و سپس آزاد شود. همچنین کلیه افرادی که از تاریخ ۱۳۴۲/۵/۲۸ تا ۱۳۵۷/۱۱/۱۶ با الهام از مبارزات و مجاهدات امام خمینی (ره) به دلایل امنیتی، مذهبی یا اتفاقات سیاسی دیگر حداقل به مدت سه ماه در بازداشت یا حبس قطعی بوده‌اند.

تبصره - استمرار شرایط این بند در طول دوران اسارت و یا زندان باید به تأیید مراجع صلاحیتدار برسد.

و - رزمنده: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، دفاع و حفظ ارزشها و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار با تأیید مراجع ذیصلاح به طور فعال حضور یافته باشد.

تبصره - رزمندگان موضوع این بند در استفاده از تسهیلات این قانون که شامل ایثارگران می‌باشد، مستثنی بوده و دولت موظف است اقدامات قانونی لازم را در جهت رسیدگی به امور آنان به عمل آورد.

ز - خانواده شاهد: خانواده‌های معظمی که در راه اعتلای اهداف عالی انقلاب اسلامی و مبارزه با دشمنان انقلاب یکی از اعضای خانواده‌شان (پدر، مادر، همسر، فرزند) شهید یا مفقودالثر یا اسیر شده باشد.

ح - خانواده ایثارگران: خانواده‌های جانبازان و آزادگان که شامل همسر، فرزند و والدین آنها می‌شود.

ط - در صورت فوت جانبازان و آزادگان مشمول این قانون، خدمات و امتیازات مربوط، به خانواده تحت تکفل آنان تعلق می‌گیرد.

ی - بنیاد شهید و امور ایثارگران در این قانون به اختصار «بنیاد» نامیده می‌شود.

ماده ۲- دستگاههای مشمول این قانون عبارتند از:

الف - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و دستگاههای اجرایی، مؤسسات و شرکتهای دولتی و ملی شده تحت پوشش و یا مدیریت دولتی اعم از اینکه دارای قوانین و مقررات خاص باشند و یا نباشند، قوه قضائیه اعم از کادر قضائی و اداری و سازمانها و مؤسسات وابسته و تابعه آنها، کانون وکلای دادگستری، کانون‌های کارشناسان رسمی دادگستری، قوه مقننه، نهاد ریاست جمهوری، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (سازمانهای وابسته و تابعه)، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (نظامی و انتظامی) نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای تحت پوشش وابسته یا تابعه آنها و کلیه سازمانها و شرکتهایی که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و یا قسمتی از بودجه آنها توسط دولت تأمین می‌گردد، بانکها، مؤسسات بیمه‌ای، جمعیت هلال احمر جمهوری

اسلامی ایران، شهرداری‌ها و شرکتهای تحت پوشش آنان و نیز مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از قبیل سازمان تأمین اجتماعی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکتهای هواپیمایی، سازمان انرژی اتمی، اعضای هیأت علمی و کادر اداری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان و دانشگاه آزاد اسلامی.

ب — سایر دستگاهها و سازمانها و شرکتهای و مراکز تولیدی و توزیعی و خدماتی که تحت پوشش قانون کار یا مقررات تأمین اجتماعی و قوانین خاص هستند.

فصل هشتم — منابع مالی و نظارت

ماده ۷۳ — منابع مالی مورد نیاز با حفظ سهم سایر منابع بنیاد، در قالب مفاد لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی خواهد شد. تبصره ۱ — سایر منابع بنیاد به عنوان درآمد اختصاصی بنیاد هر ساله در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد. تبصره ۲ — به منظور شفاف‌سازی منابع مالی اختصاص یافته برای خدمات‌رسانی به ایثارگران، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مکلف است نسبت به ایجاد فصل رفاه و تأمین اجتماعی ایثارگران و برنامه‌های ذیل آن متناسب با عناوین فصول این قانون در لوایح بودجه سنواتی اقدام نماید.

ماده ۷۴ — به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و آیین‌نامه اجرائی آن، رئیس بنیاد موظف است گزارش عملکرد هر سال را که براساس شاخصهای هر برنامه و فعالیت تنظیم شده است حداکثر تا پایان آذر ماه سال بعد به مقام معظم رهبری، رئیس‌جمهور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۱ — کلیه دستگاههای مشمول این قانون مکلفند هر ساله گزارش عملکرد مربوط به نحوه و میزان ارائه خدمات و تسهیلات به ایثارگران مشمول این قانون را به بنیاد ارائه نمایند.

تبصره ۲ — ارائه گزارش از سوی دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری هستند با اذن معظم‌له خواهد بود. ماده ۷۵ — نوع، میزان و تعیین اولویت ارائه خدمات هر فصل طبق آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که توسط بنیاد با همکاری معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و دستگاههای ذی‌ربط (حسب مورد) تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷۶ — کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی‌الاثراً می‌باشد. قانون فوق مشتمل بر هفتاد و شش ماده در جلسه مورخ سوم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی تصویب گردید و پس از موافقت مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت چهار سال در تاریخ بیست و پنجم شهریورماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج، بندهای (الف)، (د)، (هـ)، (و) و (ط) ماده (۱) و تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۳) و مواد (۶)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰)، (۱۳)، (۲۰)، (۲۲)، (۲۳)، (۲۴)، (۲۵)، (۲۸)، (۲۹)، (۳۳)، (۳۵)، (۳۷) و تبصره‌های آن، (۴۱) و تبصره‌های (۱) و (۲) آن، (۴۹)، (۵۲)، (۵۵)، (۵۶) و بخش اخیر فراز اول و فراز دوم ماده (۵۷) و مواد (۶۰)، (۷۲) و (۷۳) این قانون در تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۲ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با این قید که: «قوانینی که از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱/۱۰/۲ به نفع ایثارگران به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است به قوت خود

باقی و در ابلاغ این مصوبه لحاظ خواهد شد.» موافق مصلحت نظام تشخیص داده شد و مابقی مواد این قانون در تاریخ ۱۳۸۶/۱/۲۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

عبارات الحاقی به ماده (۲۱) که در پی تطبیق با حکم بند «و» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل به آنافزوده شده است، در طول برنامه پنجساله پنجم توسعه معتبر است: «و جایگزینی نیروهای خروجی خود»، «شهدا و»، «فرزندان و همسران»، «یک سال و بالای یک سال اسارت» و «و پنج درصد (۵٪) سهمیه استخدامی را نیز به رزمندگان با سابقه حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه‌ها و همسر و فرزندان آنان و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و آزادگان کمتر از یک سال اسارت اختصاص دهند.»

بدیهی است سایر احکام مواد، بندها، اجزاء و تبصره‌های کلیه قوانینی که طی سالهای ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱/۱۰/۳ به نفع ایثارگران به تصویب رسیده است از جمله قوانین برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور در طول زمان اعتبار قانونی خود معتبر است.

این قانون از تاریخ تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام (۱۳۹۱/۱۰/۲) به مدت چهار سال به صورت آزمایشی لازم‌الاجراء است. فهرست قوانینی که برای مجریان غیرقابل استناد است، به شرح زیر اعلام می‌شود:

- ۱- عبارت: «شهریه دانشجویان جانباز بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان» از بند «ک» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵
- ۲- بند «ب» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۶/۷
- ۳- بند «ه» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵
- ۴- بند «و» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران اصلاحی ۱۳۹۰/۱۱/۱۸ و ۱۳۹۱/۸/۱۴ (تبصره‌های این بند به قوت خود باقی است).
- ۵- بند «ل» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵
- ۶- عبارت «برخورداری از مزایای بیمه مذکور مستلزم پرداخت حق بیمه سهم کارمند توسط افراد فوق‌الذکر و سهم کارفرما توسط دولت است.» از ماده (۲۲۸) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

منابع مورد مطالعه:

۱. قانون برگزاری مناقصات
۲. آیین نامه تضمین معاملات دولتی
۳. استانداردهای حسابداری بخش عمومی و نظام حسابداری بخش عمومی

قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی

بنیاد
شهید
و امور ایثارگران

۱۳۵۸

قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - بنیاد شهید انقلاب اسلامی - که از این پس در این اساسنامه به اختصار "بنیاد" نامیده می‌شود - نهادی است انقلابی که در اجرای فرمان رهبر کبیر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی ره در تاریخ ۱۳۵۸،۱۲،۲۲ تأسیس شده و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و امور آن طبق مقررات و قوانین مربوط به نهادهای عمومی غیر دولتی و در چهارچوب این اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوطه زیر نظر رئیس جمهور و نظارت عالی مقام معظم رهبری ره اداره می‌شود.

ماده ۲ - مدت فعالیت بنیاد از تاریخ تأسیس نامحدود است. انحلال یا خاتمه آن با نظر مقام معظم رهبری ره می‌باشد.

فصل دوم - اهداف و وظایف

ماده ۳ - اهداف بنیاد عبارتند از:

- ۱ - احیاء، حفظ و ترویج فرهنگ شهادت در جامعه
 - ۲ - زنده نگهداشتن یاد و نام شهیدان انقلاب اسلامی و حفظ آثار آنها
 - ۳ - تجلیل، تکریم، صیانت و حمایت از خانواده‌های معظم شاهد
 - ۴ - تلاش برای استفاده از امکانات عمومی جامعه و نظام و نیز بهره‌گیری از سرمایه و دارایی بنیاد برای رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های معظم شاهد
- ماده ۴ - منظور از شهید در این قانون، کسی است که جان خود را در راه انقلاب اسلامی و حفظ دستاوردهای آن و یا دفاع از کیان جمهوری اسلامی ایران در مقابل تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشراک نار نموده و یا می‌نماید.
- ضوابط تعیین مصداق عملی شهید و خانواده‌های شاهد بموجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و ستادکل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - کلیه کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون توسط بنیاد، شهید شناخته شده‌اند همچنان شهید محسوب خواهند شد.

ماده ۵ - اهم وظایف بنیاد علاوه بر اجرا و پیگیری دستورات و فرمانهای حضرت امام خمینی ره در رابطه با خانواده‌های معظم شاهد، از جمله فرمان ده ماده‌ای مورخ ۱۳۵۸،۱۲،۲۲ عبارتند از:

الف - در قبال شهادت:

برنامه‌ریزی و تلاش به منظور تبیین مفهوم و فلسفه جهاد و شهادت و ایثار، احیاء، حفظ و ترویج فرهنگ و روحیه شهادت طلبی در جامعه به عنوان والاترین ارزش الهی از طریق:

- ۱ - بسیج کلیه امکانات نظام و جامعه اسلامی به ویژه نهادهای فرهنگی، اجتماعی، هنری، آموزشی و وسایل ارتباط جمعی
 - ۲ - شناسایی و تقویت و ترویج عوامل و موجبات رشد و توسعه فرهنگ شهادت‌طلبی
 - ۳ - بررسی و شناسایی عوامل بازدارنده و مخرب فرهنگ شهادت و ایثارگری و تلاش در امحاء و رفع آنها
- ب - در قبال شهید:

برنامه‌ریزی و تلاش برای تجلیل و تکریم از مقام والای شهدا و بزرگداشت و زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره آنان از طریق:

- ۱ - برگزاری مراسم یادبود با الهام از مکتب عاشورای حسینی و با استفاده از مناسبت‌های ملی و مذهبی.
- ۲ - حفظ قداست و منزلت گلزار شهدا و محور قراردادن این مراکز در برگزاری مراسم رسمی و مردمی و پیگیری مرمت و ارایه خدمات شایسته به مراکز مذکور توسط شهرداریها و سایر نهادهای ذیربط براساس ضوابطی که بنیاد اعلام می‌کند.
- ۳ - پی‌گیری نامگذاری معابر، میداين، مراکز فرهنگی، اجتماعی و سایر اماکن عمومی و ملی به نام مبارک شهدا و نصب یادمانها از طریق دستگاههای ذیربط.
- ۴ - جمع‌آوری و حفظ و نگهداری و معرفی آثار فرهنگی، ادبی، هنری، وصایا و دیگر آثار شهدا.
- ۵ - تشویق و ترغیب و حمایت از جامعه فرهنگی، آموزشی، هنری و اندیشمندان، ادبا و نویسندگان در ثبت، تبیین و معرفی ویژگیها، سیره معنوی و فضایل اسوه‌های شهادت و ایثار.

ج - در قبال خانواده‌های شاهد:

برنامه‌ریزی و تلاش برای صیانت و رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های شاهد در زمینه‌های:

۱- امور فرهنگی - آموزشی

- پیگیری و نظارت امور فرهنگی، تربیتی و آموزشی فرزندان شاهد و زمینه‌سازی رشد و تعالی فکری، روحی، اخلاقی و تحصیلی آنها از طریق:

- تهذیب و کسب معنویت اسلامی و ارتقای معرفت دینی و بهره‌ورکردن استعدادهای الهی آنان.
- نظارت در جهت ایجاد تسهیلات لازم برای ارتقای علمی، تحقیقی، آموزشی و مهارت‌های فکری و تخصصی و پرورش جسمی فرزندان شاهد در تمام مراحل و مقاطع تحصیلی به بهترین وجه با همکاری مراجع ذیربط.
- تقویت روحیه خدمت به "اسلام ناب محمدی" در خانواده‌های معظم شاهد.
- ارائه خدمات فرهنگی و آموزشی به والدین و همسران شاهد با همکاری مراجع ذیربط.

۲- امور معیشتی و رفاهی

تلاش در جهت خود اتکایی اقتصادی و تأمین اجتماعی و رفاهی خانواده‌های شاهد از قبیل:

- فراهم‌سازی تسهیلات و ارایه حمایت‌های لازم و آموزش‌های تخصصی، فنی و حرفه‌ای و نیز جلب مشارکت کلیه سازمانها و دستگاه‌های ذیربط جهت ایجاد اشتغال مفید برای خانواده‌های شاهد.

- تأمین و پرداخت حقوق، مستمری و مزایای خانواده‌های شاهد مشمول و دارای شرایط در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط مربوط.
- تأمین مسکن همسر و فرزندان تحت پوشش فاقد مسکن و یا دارای مسکن نامناسب با کمک خانواده شاهد و مراجع ذیربط.
- تأمین خدمات درمانی همسر، فرزندان و والدین شاهد تحت پوشش با همکاری دستگاه‌های ذیربط.
- ارایه خدمات و تسهیلات در زمینه ازدواج فرزندان و همسران شاهد.
- پیگیری و انجام اقدامات ممکن در جهت ارایه خدمات و تسهیلات و مساعدت‌های لازم به والدین معظم شاهد.

۳- امور حقوقی و قضایی

تلاش در جهت حل و فصل امور حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد با همکاری مراجع ذیربط از طریق:

- پیشنهاد و همکاری با مراجع قضایی در تعیین، نصب و عزل قیم و امین و مراقبت بر اعمال آنها، همچنین مراقبت بر اعمال اولیا، اوصیا، قیمها و حضانت‌کنندگان از صغار شاهد و رسیدگی به اختلافها در امر حضانت فرزندان و ارایه راه حل به محاکم.
- مساعدت و همکاری با مراجع ذیربط در جهت تبدیل و تغییر در اموال و دارایی صغار شاهد در راستای مصالح و غبطه آنان برحسب موازین شرعی و در صورت لزوم پی‌گیری به منظور حل و فصل اختلافات مربوط تا صدور حکم قطعی.
- درخواست تنفیذ وصیتنامه عادی شهدا از محاکم ذیصلاح و پی‌گیری امور مربوط به انحصار وراثت و مراقبت بر احصار و تحریم ماترک شاهد و تقویم و نگهداری حساب اموال صغار و محجورین و معاضدت حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد در صورت ضرورت.
- شرکت کارشناسان حقوقی بنیاد در محاکم ذیصلاح به منظور وکالت خانواده‌های محترم شاهد در دعاوی مربوطه بنا به درخواست آنان.

۴- امور اقتصادی

- اداره و بهره‌برداری مطلوب از اموال و دارایی‌های تحت پوشش بنیاد.
- بکارگیری مطلوب پس‌اندازها، اموال و دارایی‌های فرزندان شاهد - که در اختیار بنیاد است - برای تأمین آینده اقتصادی آنها و جلوگیری از کاهش ارزش داراییها.

تبصره - ضوابط تنظیم و صدور احکام کارگزینی و تشخیص افراد تحت تکفل شاهد بموجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و سازمان اموراداری و استخدامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل سوم - اموال، داراییها و منابع مالی

ماده ۶ - اموال و داراییهای بنیاد عبارت است از:

- ۱- کلیه اموال منقول و غیرمنقول، سهام، اوراق بهادار، وجوه نقد و دیگر داراییهایی که به حکم محاکم به تملک بنیاد درآمده یا در می‌آید.
 - ۲- کلیه اموال، داراییهایی که از طرف دولت در اختیار بنیاد قرار می‌گیرد.
 - ۳- اموال و داراییهایی که از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی به بنیاد اهدا می‌شود.
- ماده ۷ - منابع مالی بنیاد عبارتند از:
- ۱- کمکهای مقام معظم رهبری علیه‌السلام.

- ۲- کمکها و اعتبارات مصوب در بودجه عمومی کشور.
- ۳- درآمدهای حاصل از فعالیتهای اقتصادی بنیاد.
- ۴- هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی.

فصل چهارم - ارکان

ماده ۸ - ارکان بنیاد عبارتند از:

- ۱- هیأت امانا
- ۲- نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت معرفی معظم له)
- ۳- رئیس بنیاد
- ماده ۹ - هیأت امنای بنیاد مرکب از هفت نفر به شرح زیر است:
 - رئیس جمهور به عنوان رئیس هیأت امانا
 - نماینده ولی فقیه در بنیاد (در صورت تعیین)
 - رئیس بنیاد
 - یک نفر از وزراء فرهنگی به انتخاب رئیس جمهور
 - رئیس سازمان برنامه و بودجه.
- دو نفر از شخصیتها و افراد بصیر در امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی از میان خانواده شهدا به پیشنهاد بنیاد و تایید رئیس جمهور تبصره - رئیس بنیاد دبیر هیأت امانا خواهد بود.
- ماده ۱۰ - وظایف و اختیارات هیأت امانا به شرح زیر است:
 - ۱- پیگیری اوامر و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری علیه السلام
 - ۲- تصویب خط مشی ها و سیاستهای کلی
 - ۳- تصویب برنامه و بودجه سالانه
 - ۴- تصویب صورت حساب عملکرد سالانه
 - ۵- ارایه گزارش عملکرد سالانه بنیاد به مقام معظم رهبری علیه السلام و کسب رهنمودهای لازم
 - ۶- تصویب سایر موضوعاتی که توسط رئیس بنیاد برای تحقق اهداف بنیاد ارایه می شود
- ماده ۱۱ - اهم وظایف نماینده ولی فقیه در صورت تعیین به شرح زیر می باشد:
 - ۱ - پیشنهاد سیاستهای لازم برای حفظ و ترویج فرهنگ شهادت طلبی و ایثار در جامعه، جهت تصویب به هیأت امانا.
 - ۲ - برنامه ریزی امور فرهنگی خانواده های شاهد و حفظ و تعمیق و ترویج فرهنگ شهادت و ایثار در جامعه و نظارت بر اجرای آن.
 - ۳ - تطبیق دستورالعملها و آیین نامه های داخلی با موازین شرعی و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری علیه السلام.
 - ۴ - اعمال اختیارات شرعی تفویض شده از سوی مقام معظم رهبری علیه السلام.
 - ۵ - سیاستگزاری نحوه اداره و اتخاذ تصمیم در رابطه با نحوه اداره و مصرف درآمدهای حاصله از فروش آن قسمت از اموال و املاک بنیاد و فعالیتهای اقتصادی سازمانهای وابسته که شرعا تصرف در آنها با اذن ولی فقیه می باشد براساس رهنمودهای مقام معظم رهبری علیه السلام در جهت تحقق اهداف عالی بنیاد.
 - ۶ - ارایه برنامه های عقیدتی - سیاسی جهت رشد و ارتقاء خصوصیات فکری و اخلاقی خدمتگزاران خانواده های شاهد و ارتقاء جو معنوی بنیاد.
 - ۷ - نظارت بر حسن جریان امور بنیاد.
- ماده ۱۲ - رئیس بنیاد بالاترین مقام اجرایی بنیاد است که به پیشنهاد رئیس جمهور و تایید مقام معظم رهبری علیه السلام با حکم رئیس جمهور به مدت چهار سال منصوب و مسوولیت اداره امور بنیاد و اجرای برنامه ها را برعهده خواهد داشت و اهم وظایف او به شرح زیر است:
 - ۱- تهیه، تدوین و پیشنهاد خط مشی ها و سیاستهای اجرایی، برنامه و بودجه سالانه، صورتهای مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد به هیأت امانا برای اقدام لازم.

۲- تنظیم و تدوین آیین‌نامه‌های لازم و همچنین پیشنهاد اصلاح تشکیلات جهت تصویب به مراجع ذریع. ۳- نمایندگی بنیاد در کلیه امور حقوقی و نزد کلیه مراجع اعم از قضایی، اداری و قانونگذاری و طرح و اقامه دعوی و دفاع و جابجایی به هرگونه دعوی حقوقی، جزایی و اداری به طرفیت از بنیاد و انجام سایر فعالیتهای لازم برای استیفای حقوق بنیاد با حق تعیین وکیل یا نماینده و تفویض اختیارات لازم به آنان برای انجام امور محول. ۴- انجام کلیه امور مالی، اداری، فرهنگی و اجتماعی، از جمله عزل و نصب مدیران و صدور دستورالعملها و بخشنامه‌های لازم همچنین گشایش انواع حسابهای بانکی، انجام هر نوع معامله و هرگونه ارتباط با مؤسسات و سازمانهای دولتی، غیردولتی و اشخاص حقیقی یا حقوقی و ایجاد واحدهای جدید یا انحلال و تجزیه یا ادغام واحدهای تابع بنیاد که ضروری تشخیص داده شده است با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

فصل پنجم - امور مالی و اداری

ماده ۱۳ - بودجه تفصیلی بنیاد هر سال براساس اعتبارات و کمکه‌های مصوب از محل بودجه کل کشور و سایر منابع یادشده در ماده (۷) این اساسنامه تنظیم و پس از تصویب هیأت امانا به‌مورد اجرا گذارده می‌شود. تبصره - اعتبارات مربوط به بودجه عمومی هر سال در قالب طرح و برنامه و به‌صورت کمک در بودجه کل کشور منظور می‌شود. ماده ۱۴ - امور مالی و معاملاتی بنیاد تابع آیین‌نامه خاصی است که ظرف (۳) ماه از تاریخ تصویب این اساسنامه توسط رئیس بنیاد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. ماده ۱۵ - مقررات اداری و استخدامی بنیاد ظرف (۳) ماه پس از تصویب این اساسنامه در چهارچوب قانون نظام هماهنگ پرداخت بنا به پیشنهاد مشترک بنیاد و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ماده ۱۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این اساسنامه لغو می‌گردد.